

Nieuwe mogelijkheden voor viskweek



Carpaccio van Yellowtail Kingfish in een Australisch restaurant. De vis is wellicht ook geschikt voor Nederlandse viskwekers.

Nederland was er relatief vroeg bij met de visteelt. Maar de laatste jaren zit de kladerin. De teruggang is zowel een probleem voor de viskwekers als voor de toeleverende industrie. LEI en IMARES werken aan een nieuwe toekomst voor de viskweek.

Nederland liep in de jaren tachtig voorop met de eerste experimenten met de teelt van Afrikaanse meerval en later tilapia. De productie van de Nederlandse aquacultuur groeide van bijna niets tot tienduizend ton per jaar. Maar de laatste jaren gaan de zaken niet zo goed. Albert Heijn heeft weliswaar steeds meer kweekvis in de schappen, maar niet uit Nederland; vooral pangasius uit Vietnam en zalm uit Noorwegen en Schotland. De teruggang van de kweek is een bedreiging voor viskwekers en de toeleverende industrie. Beleidsmakers hebben even gespeeld met het idee om Nederland als kennisland geen vis maar kennis te laten produceren over bijvoorbeeld het vaccineren van vissen, schone kweeksystemen en visvoer. Dat blijkt onhaal-

baar, zegt Arie van Duijn van het LEI die het ministerie van EL&I adviseert over de toekomst van de visteelt in Nederland. Zonder vis van eigen bodem vertrekken de bedrijven en onderzoekers namelijk naar landen waar wel groot-schalig wordt geteeld. Het zomaar opgeven van de visteelt is ook geen optie, zegt Van Duijn: 'In Europa is afgesproken dat de aquacultuur een belangrijke sector is voor de toekomst. Als we wereldwijd steeds meer dierlijk eiwit consumeren en de oceanen worden bedreigd door overbevissing, dan is een innovatieve aquacultuursector belangrijk.' Volgens de onderzoeker kan visteelt in Nederland wel degelijk succesvol zijn. 'Er zijn bedrijven die het ondanks de moeilijke markt wel redden omdat ze hun hogere kostprijs weten te ver-

rekenen door hun vis bijvoorbeeld als regio-product te verkopen.' Dat probeert ook het project Aquavlan, dat gefinancierd wordt door het EU-programma Interreg dat grensoverschrijdende samenwerking tussen regio's wil stimuleren. Bij Aquavlan, dat acht bedrijven begeleidt bij hun onderneming in aquacultuur, gaat dat om Zuid-Nederland en Vlaanderen. Wout Abbink, onderzoeker bij IMARES: 'Wij zoeken nieuwe soorten die geschikt zijn voor de visteelt.' Vlaamse onderzoekers richten zich op zoetwatervissen, IMARES op de moeilijkere teelt van de yellowtail kingfish, een Australische zoutwatervis. 'Wij werken volgens het fork-to-farm idee: er is gekeken welke vis potentie heeft bij de consument en zijn van daaruit terug gaan redeneren naar de mogelijke soorten.' De yellowtail kingfish lijkt onder meer veelbelovend omdat hij al te vinden is in de betere sushibar en het in Australië is het geluk om de vis zich in gevangenschap te laten voortplanten – een belangrijke voorwaarde voor duurzame visteelt.

De eerste proeven zijn veelbelovend. Jonge vissen uit Australië zijn in Nederland tot vissen van vier kilo opgekweekt. 'We willen nu graag aanvullende smaaktests doen om te kijken hoe de consumenten deze soort willen eten. Moeten we ze bijvoorbeeld opkweken tot vier kilo of is een kilo al voldoende, wat bedrijfs-economisch ook veel aantrekkelijker is.' Nederland heeft volgens Abbink een positie te verliezen. 'Wij hebben veel ervaring met kweek in recirculatiesystemen op land. In potentie is dat erg duurzaam. Vissen kunnen niet ontsnappen en het proces is gecontroleerd zodat meststoffen niet zomaar in het milieu verdwijnen.' Van Duijn adviseert het ministerie binnenkort over een aanpak om dat voordeel uit te buiten. 'Wij hebben een analyseschema ontwikkeld dat viskwekers en overheden kunnen gebruiken om concrete acties te identificeren. Ondernemers weten beter waar de kansen in de toekomst liggen.'

Domein	Agroketens en visserij
Informatie:	www.aquavlan.eu LEI-rapport 2010-025
Contact:	Arie.vanDuijn@wur.nl 070 - 33 58 363 Wout.Abbink@wur.nl 0317 - 48 11 81